

PRIKAZ UDŽBENIKA ZA UČENJE POSLOVNOGA ENGLSKOG JEZIKA *BUSINESS PARTNER, B2*

Sanja Radmilo Derado*
Ekonomski fakultet Sveučilišta u Splitu

Najnovija serija udžbenika *Business Partner*, izdavačke kuće Pearson Education Limited, namijenjena je prije svega studentima visokih učilišta u području ekonomije i poslovne ekonomije koji dolaze iz neengleskoga govornog područja i koji u okviru svojih studijskih programa pohađaju nastavu poslovnoga engleskog jezika. Slijedom svojih ranijih tržišnih uspješnica u području poslovnoga engleskog jezika, prije svega serije udžbenika *Market Leader*, i s novim naslovom ova izdavačka kuća nastoji zadovoljiti potrebu tržišta za zaokruženom serijom udžbenika kojima je cilj premostiti sve izraženiji jaz između akademskog pristupa poučavanju engleskog jezika za poslovne potrebe i stvarnih potreba globaliziranoga tržišta rada. Naime, sve veća sloboda kretanja visokokvalificirane radne snage u svim područjima ljudskoga djelovanja postavlja vrlo jasne zahtjeve prema akademskoj zajednici za što fleksibilnijim pristupom poučavanju engleskoga jezika za posebne namjene s posebnim naglaskom na poučavanje vještina profesionalnog komuniciranja. S time u vezi, ključni su pojmovi na kojima se temelji serija udžbenika *Business Partner* zapošljivost (*employability*) i fleksibilnost (*flexibility*).

Budući da je riječ o udžbenicima kojima je primarni cilj postupno razvijanje vještina u području poslovne komunikacije, Pearson Education Limited i ovoga je puta predstavio zaokruženu cjelinu udžbenika koji prate razvoj jezičnih vještina svojih korisnika i to započevši s razinom A1 pa sve do razine C1 u skladu sa smjernicama *Zajedničkoga europskog referentnog okvira za jezike (ZERO)*. Pri tome je važno napomenuti da se izdavačka kuća odlučila na tržište plasirati udžbenike sljedećim redoslijedom: razine B1 i B2 objavljene su 2018., u 2019. godini objavljuju se udžbenici na razinama A2, A2+ i B2+ dok se 2020. godine očekuje objavljivanje udžbenika na razinama A1 i C1. U odnosu na ranije programe za učenje poslovnoga engleskog jezika, s ovom se najnovijom serijom udžbenika Pearson odmiče od već

* sradmilo@efst.hr

zastarjelih oznaka jezičnih razina kao što su 'Intermediate', 'Upper-Intermediate' i na naslovnici svakoga udžbenika u najnovijoj seriji stavlja vidljivu oznaku razine poznavanja jezika u skladu s opisnim razinama *Zajedničkoga europskog referentnog okvira za jezike* koji se koristi oznakama A1 do C2. Osim utemeljenosti na okviru ZEROJ, udžbenik paralelno utvrđuje i razine jezičnih vještina u skladu s GSE skalom (*Global Scale of English*) koja daje korisniku udžbenika dodatnu mogućnost autorefleksije o stečenim jezičnim vještinama, kao i mogućnost samoprocjene na detaljnoj ljestvici od 10 do 90. Kako je snažan naglasak kod ove serije udžbenika stavljen na samoprocjenu i na samoregulirano učenje, što je u skladu sa suvremenim istraživanjima u području glotodidaktike, korisniku se udžbenika u uvodnom dijelu nudi i mrežna poveznica na kojoj će doznati više o *globalnoj skali engleskoga jezika* i o načinima samoprocjene vlastita napretka.

Podupirući udžbenik i radnu bilježnicu bogatim digitalnim sadržajima kojima korisnik pristupa pomoću šifre koja se nalazi na unutarnjoj strani prednje korice, autori su ostvarili suvremeni, inovativni i otvoreni pristup korisniku udžbenika. Naime, jednom kada korisnik pristupi digitalnoj platformi nazvanoj *MyEnglishLab* i na njoj se registrira kao korisnik, dodatno ga se motivira za daljnji napredak, omogućuje mu se da osvjesti sadržaje kojima je ovladao i one na kojima još treba raditi, te mu se nudi mnoštvo digitalnih sadržaja za samostalan rad izvan učionice. Digitalni sadržaji (*digital resources*) na platformi *MyEnglishLab* sadrže dodatne materijale za sve tematske cjeline u udžbeniku koje korisnik samostalno može preuzeti i s njima raditi, zatim sve videosegmente korištene u nastavi, sve audiozapise iz udžbenika, dodatne interaktivne videoaktivnosti za specifične dijelove svake tematske cjeline, interaktivno predstavljanje i utvrđivanje gramatičkih sadržaja obrađenih u svim tematskim cjelinama, dodatne stručne tekstove (*Reading bank*), mnoštvo vježbi za utvrđivanje funkcionalnog jezika (*Functional language bank*), dodatnu potporu za razvijanje vještine poslovnog dopisivanja (*Writing bank*), te vrlo vrijednu inovaciju u ovoj novoj generaciji udžbenika – mogućnost samoprocjene stečenoga znanja (*My Self-assessment*).

Udžbenik *Business Partner B2*, koji je pogodan za korištenje na prvoj godini preddiplomskih sveučilišnih studija, podijeljen je na osam vrlo aktualnih i logički poredanih tematskih cjelina: 1. *Corporate culture*, 2. *Training and development*, 3. *Finance*, 4. *Digital business*, 5. *Performance*, 6. *Ethics*, 7. *Time management* i 8. *Change*. Svaka od tih cjelina podijeljena je dosljedno i pregledno na pet podcjelina (1. Vježbe za uvođenje nove terminologije, 2. Sadržaj za čitanje/slušanje, 3. Komunikacijske vještine, 4. Poslovne vještine te 5. Pisanje). Čitava je struktura svake pojedine tematske cjeline, s detaljnim ishodima učenja i vrstama aktivnosti koje su uključene u cjelinu, jasno izložena na uvodnoj stranici svake cjeline. Svaka podcjelina raspoređena je na dvije stranice udžbenika i sadrži uvodne aktivnosti, zatim sadržaj za čitanje, slušanje ili gledanje, popratne zadatke te

projektni zadatak ili komunikacijski zadatak namijenjen radu u paru ili u grupi. Takvim zaokruženim pristupom svakom segmentu cjeline autori su pružili mogućnost nastavniku da prilagodi sadržaj specifičnim potrebama svojega pedagoškog konteksta i da osigura studentima kontinuirani rad na vještinama međusobnog komuniciranja, što je do sada bio donekle zanemaren aspekt ranijih programa za učenje poslovnog engleskog jezika. Fleksibilnost sadržaja unutar svake tematske cjeline, naglasak na komunikacijskim i interakcijskim sadržajima te rubrika za samoprocjenu napretka (*Self-assessment*) koja je uključena na kraju svake podcjeline unutar pojedine teme čini ovaj udžbenik vrlo intuitivnim i prilagođenim potrebama raznolikih skupina korisnika. Ovaj program osobito je pogodan za kontekst koji je ujedno najčešći u hrvatskom visokoškolskom sustavu na poslovnim i ekonomskim smjerovima studija, a to su izrazito velike grupe studenata s vrlo heterogenim razinama prethodnog poznavanja engleskog jezika i s nedovoljno razvijenom motiviranošću za usavršavanje jezičnih vještina na engleskom jeziku.

Na kraju udžbenika nalaze se transkripti audio- i videosadržaja ponuđenih u svim tematskim cjelinama, dodatne vježbe za utvrđivanje vokabulara za svaku obrađenu cjelinu (*Review*), pogodne i za rad u nastavi i za samostalan rad, zatim dodatne vježbe za rad na pravilnom izgovoru novog vokabulara (*Pronunciation bank*), što je novina u odnosu na prethodne programe istoga izdavača, dodatna gramatička pojašnjenja (*Grammar reference*), materijal za simulaciju poslovne komunikacije u nastavi (*Additional material*) te jedna doista vrijedna inovacija ovoga programa, *Business workshop 1-8*, koja nastavniku pruža mogućnost da kroz zasebnu cjelinu, tematski povezanu s glavnim cjelinama u udžbeniku, možda kao dodatni sat u nastavnom procesu, sa studentima obradi aktualne i realne poslovne situacije kroz neki od njihovih specifičnih problemskih aspekata. Ta cjelina, koncipirana kao studija slučaja, nudi bogatstvo aktivnosti za rad na razvijanju komunikacijskih vještina i dodatno motivira studente za korištenje usvojenoga vokabulara.

Vježbenica *Business Partner B2* vrijedna je metodička podrška udžbeniku jer sadrži velik broj popratnih zadataka pogodnih za samostalan rad studenata. Svaka cjelina vježbenice podijeljena je na šest podcjelina (*Vocabulary, Grammar, Reading, Functional language, Writing, Pronunciation*) koje su u skladu s izrazito fleksibilnom prirodom čitavog programa i omogućuju odabir onih aktivnosti na kojima studenti trebaju dodatno poraditi. Vježbenica sadrži i rješenja zadataka, te transkripte audiosegmenata sadržanih u vježbenici. Priručnik za nastavnike pruža iznimno kvalitetnu podršku nastavnicima u njihovu napretku kroz udžbenik, nudi ideje za dodatne aktivnosti u nastavi, obilje materijala za fotokopiranje, dodatni *Reading bank* s rješenjima, upute za rad na razvijanju vještina pisanja u poslovnom komuniciranju te upute za procjenu usvojenih vještina.

Pomakom prema jasnijem utvrđivanju željenih ishoda učenja na svakoj razini autori su ne samo olakšali nastavnicima inicijalni odabir odgovarajuće razine udžbenika za svoju specifičnu nastavničku praksu, već su i samim studentima – ciljanim korisnicima – implicitno ukazali na razinu jezičnih i komunikacijskih vještina koju će, slijedom uspješnog savladavanja programa, moći navesti u svojim životopisima kao zadnju stečenu razinu poznavanja engleskog jezika. Taj pomak prema međunarodnoj standardizaciji jezičnih vještina kod udžbenika za posebne profesionalne namjene dobrodošao je osobito u hrvatskoj visokoškolskoj nastavničkoj praksi u području poučavanja inih jezika za posebne namjene. Naime, nove zakonske regulative zahtijevaju od kandidata za posao da uz svoj životopis prilože i službenu potvrdu visokoškolske institucije o stečenoj razini znanja engleskoga jezika, ali sve češće i drugih inih jezika koje je student položio na matičnoj instituciji. Razumljivo, predavači inih jezika za posebne namjene na visokoškolskim institucijama u Hrvatskoj nisu ovlašteni za izdavanje niti za potpisivanje takvih potvrda o kojima često ovisi „sudbina“ kandidatove prijave za posao. Takve su situacije dodatno otežane činjenicom da studenti tijekom preddiplomskog i diplomskog studija slušaju, osim obveznih, različite izborne kolegije iz područja poslovnoga engleskog jezika i na njima ostvaruju često nedosljedan niz zaključnih ocjena koje, razmatrane kumulativno, ipak ne dokazuju s potrebnom dozom sigurnosti stečenu razinu jezičnih vještina iz područja poslovnoga engleskog jezika. Stoga smatramo da ovakav način rangiranja udžbenika za posebne jezične namjene predstavlja snažan i kvalitetan pomak naprijed. Vjerujemo da će ovaj inovativni i sadržajni program izazvati pozitivne reakcije kod nastavnika koji odlučuju o odabiru sve suvremenijih udžbenika koji mogu u potpunosti zadovoljiti širok spektar jezičnih potreba studenata na visokoškolskim ustanovama neengleskoga govornog područja i to tijekom više godina studiranja. Osim toga, zahvaljujući fleksibilnosti i raznovrsnosti sadržaja, i pisanog i digitalnog, smatramo da je program *Business Partner* pogodan i za korisnike koji su već aktivni na tržištu rada, ali imaju potrebu za usavršavanjem ranije stečenih vještina u području poslovnoga jezika i poslovnoga komuniciranja, bilo da to rade samostalno ili radom *jedan na jedan* uz asistenciju profesora engleskoga jezika.

LITERATURA

Iwonna Dubicka, Marjorie Rosenberg, Bob Dignen, Mike Hogan, Lizzie Wright (2018) *Business Partner, B2, Coursebook*. Pearson Education Limited.

Iwonna Dubicka, Lewis Lansford (2018) *Business Partner, B2, Workbook*. Pearson Education Limited.